XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA
CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DA CORUÑA

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE **HISTORIA DA MÚSICA III**

CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DA CORUÑA

TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLOS DECRETOS 163/2015 E 171/2016)

CURSO 2018-19

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN DISCIPLINA: HISTORIA DA MÚSICA III										
ESPECIALIDADE	TODAS								ITINERARIO	TODOS
CARÁCTER	FORMACIÓN BÁSICA								TIPO DE CLASE	COLECTIVA
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DE DPTO.	Sergio Añón Lijó
CURSOS	1º curso		2º curso		3º curso		4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Crisanto Gándara Eiroa
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:	2
ECTS/CUAD.			3						Observacións:	
DOCENTES:	NOME E APELIDOS								EMAIL/TEL/WEB	TITORÍA
	Crisanto Gándara Eiroa								xcgandara@edu.xunta.es	LUN-MER, 13:30 - 14:00

2. DESCRITOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR:	Coñecemento dos movementos e tendencias fundamentais da historia da música occidental a partir da análise, audición e o comentario do texto literario e/ou musical, con atención aos aspectos estilísticos, históricos e expresivos da tradición musical e ao seu contexto cultural e social.
COÑECEMENTOS PREVIOS:	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos do cuadrimestre anterior. Coñecementos básicos musicais de xeografía, historia e historia da arte.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS:	A trama que conforman os contidos das disciplinas de formación básica constitúen esa base imprescindible que permite acadar unha comprensión completa do feito musical tanto no ámbito interpretativo, como no compositivo e no pedagóxico. No caso concreto da Historia da Música, existe unha complementariedade obvia coas disciplinas de Historia dos Instrumentos, Organoloxía e Música e Culturas.
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T2, T4, T8, T11, T16, T17
COMPETENCIAS XERAIS:	X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EC10, ED10, EI4, EP3
Ver a lista e descrición de competencias nos Decretos 163/2015 e 171/2016.	

3. OBXECTIVOS DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Valorar a música como expresión xenuina e característica do ser humano tanto a nivel individual como no seu comportamento social.	T11, T16, T17 X10, X11, X12, X14, X15 X16, X17, X26, EP3
Promover unha reflexión crítica sobre o coñecemento histórico, as súas potencialidades e os seus límites.	T8,T11, T16, T17 X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26 EC10, ED10, EP3

Recoñecer e contextualizar histórica e estéticamente cada estilo musical en función das súas características, fundamentalmente a través da audición e análise.	T2, T4, T8, T17 X4,X10,X11,X12,X14,X15 X16X17,X18,X26 EC10, ED10, EI4, EP3
Contextualizar a creación musical na sociedade na que aparece, e relacionala co resto de actividades artísticas contemporáneas.	T2,T4,T8,T17 X10,X11,X12,X14,X15, X16, X17, X18, X26 EC10, ED10, EI4, EP3
Comprender a importancia dos movementos artísticos e sociais na cultura occidental.	T1, T2, T4, T8, T11, T16, T17 X1, X4, X10,X11,X12,X14,X15, X16, X17, X18, X26 EC10, ED10, EI4, EP3
Coñecer as principais características das sociedades europeas dos período contemporánea e a súa influencia na creación musical deste período.	T1, T2,T4, T8, T11, T16, T17 X1, X4 X10,X11,X12,X14,X15, X16, X17, X18, X26 EC10, ED10, EI4, EP3
Adquirir coñecementos xerais sobre os procesos de transmisión da música en xeral para aplicalos á música en Occidente en sentido particular	T1, T2,T4, T8, T11, T16, T17 X1, X4, X10,X11,X12,X14,X15, X16, X17X18,X26 EC10, ED10, EI4, EP3
Comprender e valorar o interese artístico e social da música dos séculos XIX e XX e tratar de aproximarse ós canles de investigación actuais sobre os conceptos musicais desta época.	T1, T2,T4, T8, T11, T16, T17 X1,X4 X10,X11,X12,X14,X15, X16, X17X18,X26 EC10, ED10, EI4, EP3
Coñecer e entender as técnicas compositivas empregadas na música dos períodos estudiados como base da apreciación estética da mesma.	T1, T2, T4, T8, T11, T16, T17 X1, X4 X10,X11,X12,X14,X15, X16, X17, X18, X26 EC10, ED10, EI4, EP3
Ler, analizar e interpretar textos e fontes (non exclusivamente de carácter musical), como base da contextualización histórica da música da época.	T1, T2,T4, T8, T11, T16, T17 X1, X4, X10,X11,X12,X14,X15, X16, X17, X18,X26 EC10, ED10, EI4, EP3

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN

TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
1. A música na primeira metade do século XIX (I)	1. Aspectos xerais da música romántica. A música e os músicos na sociedade de principios do s. XIX. A produción de música. Novos instrumentos. 2. A canción. Características xerais. Schubert e o *lied*. Outros autores. 3. A música para piano. Organoloxía, Papel social do instrumento e producción musical. Xéneros pianísticos: estudos, preludios, pezas de carácter, sonatas, concertos, etc. Os contemporáneos de Beethoven. A xeración romántica: Schubert, Mendelssohn, Schumann, Chopin, Liszt.	1
2. A música na primeira metade do século XIX (II)	1. A música de orquestra. Composición e cambios na orquestra. Formas sinfónicas. Produción sinfónica. Os compositores sinfónicos.. H. Berlioz e a *Symphonie Fantastique*. 2. A música de cámara. Agrupacións comúns. Características xerais da música de cámara. Obras e autores principais. 3. A música coral.	1

3. Teatro musical e ópera no século XIX	1. Produción e teatro de ópera. 2. A ópera na primeira metade do século. Rossini, Bellini e Donizetti 3. A ópera na segunda metade do século. Verdi. Puccini. Wagner 4. Outros xéneros teatrais: opereta, ballet, cabaret, zarzuela.	2
4. A música na segunda metade do século XIX	1. Romanticismo tardío en Alemania: Brahms, Liszt, Bruckner 2. Francia: Fauré 3. Rusia: o Grupo dos Cinco. Tchaikovski	2
5. Os comezos do século XX	1. Contexto histórico e social 2. Modernismo. 3. Música a principios do século XX: a tradición clásica. A vangarda. A música post-tonal. 4. Mahler e Strauss. 5. Debussy. Ravel. 6. Falla.	2
6. A música na primeira metade do século XX (I)	1. Expresionismo. Música atonal. Dodecafonismo. 2. Stravinski. 3. Bartok.	2
7. A música na primeira metade do século XX (II)	1. A Europa de entreguerras. Tradición clásica. Música e política. 2. A música en Europa: Francia. Alemania. Unión Soviética 3. EEUU. Latinoamérica.	1
8. A música tras a SGM	1 Contexto: a Guerra Fría. 2. Serialismo. Música aleatoria. Música electroacústica. 3. Novas texturas: Penderecki.	1
9. A música a partir de 1970	1. O postmodernismo. 2. Minimalismo. 3. As novas tecnoloxías dixitais: o consumo musical. 4. Produción musical e novos instrumentos. 5. O século XXI: camiños de futuro na música.	2
Actividades complementarias e de repaso		2
	Total sesións	16

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Lectura guiada e comentario de fontes	8	0	8
Comentario de audicións	10	0	10
Exposicións individuais e preparación das mesmas	4	4	8
Estudio individual	0	50	50
Actividades complementarias	4	4	8
Probas de avaliación: 1. Realización das probas 2. Revisión das probas	 5 1	 0 0	 5 1
TOTAL HORAS:	32	58	90

6. AVALIACIÓN

6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA

6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
Probas de avaliación: Poderán incluír preguntas de diversa extensión e comentarios de fontes (audicións, partituras, imaxes ou textos).	-Asimilación dos contidos. -Uso correcto dos conceptos e terminoloxía estudados. -Coñecemento e identificación do repertorio proposto e as súas características. -Capacidade de concreción e síntese. -Capacidade para relacionar ideas e conceptos. -Capacidade para relacionar contidos de forma diacrónica e sincrónica. -Claridade e orde na exposición das ideas. -Adecuación do rexistro lingüístico. -Corrección gramatical e ortográfica.	T2, T3, T8. X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26.	70 %
Actividades complementarias de avaliación: -Exercicios de pescuda e emprego de información. -Recensións de lecturas ou audiovisuais. -Exposicións. -Comentarios ás lecturas base, traballos expostos e propostas de reflexión e debate.	-Tódolos criterios anteriores. -Participación construtiva. -Capacidade para traballar en grupo. -Claridade e orde na exposición oral. -Emprego das TIC e adecuadas ferramentas comunicativas verbais e non verbais na exposición oral. -Axeitada referencia ás fontes empregadas.	T2, T3, T4, T8. X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26.	30 %

OBSERVACIÓNS:
-Os alumnos que superen as 4 faltas de asistencia permitidas perderán o dereito á avaliación continua (ver avaliación alternativa). -Incorrer en plaxio (non facer a adecuada referencia ás fontes empregadas) nalgunha actividade ou o emprego de calquera fonte ou ferramenta non permitida nunha proba implica unha cualificación global de 0 na disciplina.
-Poderanse conceder matrículas de honra ao 5% do alumnado coas mellores cualificacións, sempre que acaden como mínimo un 9.

6.1.2. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA)
(Alumnos que superen as 4 faltas por cuadrimestre, establecidas no centro, aprobadas en Consello Escolar)

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
Probas de avaliación: Poderán incluír preguntas de diversa extensión e comentarios de fontes (audicións, imaxes, partituras ou textos).	-Asimilación dos contidos. -Uso correcto dos conceptos e terminoloxía estudados. -Coñecemento e identificación do repertorio proposto e as súas características. -Capacidade de concreción e síntese. -Capacidade para relacionar ideas e conceptos. -Capacidade para relacionar contidos de forma diacrónica e sincrónica. -Claridade e orde na exposición das ideas. -Adecuación do rexistro lingüístico. -Corrección gramatical e ortográfica.	T2, T3, T8. X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26.	100 %

OBSERVACIÓNS
-Os alumnos que superen as 4 faltas de asistencia permitidas presentaranse a un exame final na data fixada polo centro no calendario de exames de xaneiro-febreiro. Neste exame non se terán en conta posibles reducións de materia ou calquera outra consideración feita durante as clases.
-O emprego de calquera fonte ou ferramenta non permitida no exame implica unha calificación global de 0 na disciplina.

6.1.3. ADIANTO DE CONVOCATORIA

Nos casos contemplados a tal efecto e se a directiva do centro así o entende os alumnos poderán adiantar a convocatoria ordinaria a decembro, o que implica a súa avaliación segundo o procedemento de avaliación alternativa arriba exposto. A data do exame será fixado e comunicado ao alumno unha vez aprobada a súa solicitude.

6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA

Os alumnos que non superen a convocatoria ordinaria contan cunha convocatoria extraordinaria que o centro convocará no calendario de xuño-xullo. A súa avaliación seguirá o procedemento de avaliación alternativa arriba exposto.

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS	
DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
Dificultades graves de visión	Reserva de asento na primeira fila, escritura ampla no encerado, deletreado de termos, especial atención para a resolución de dúbidas e posible adaptación das actividades de avaliación de ser preciso.

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

TEXTO BASE:

Burkholder, John P., Donald J. Grout, e Claude V. Palisca. *Historia de la Música Occidental.* Madrid: Alianza, 2015.

OUTROS:

Carreras, Juan J. (ed.). *Historia de la música en España e Hispanoamérica, vol. 5. La música en España en el siglo XIX.* Madrid: FCE, 2018.

Casini, Claudio. *Historia de la música, vol. 9: el siglo XIX. Segunda parte.* Madrid: Turner, 1987.

Cook, Nicholas, e Anthony Pople (eds.). *The Cambridge History of Twentieth Century Music.* Cambridge: CUP, 2004.

Di Benedetto, Renato. *Historia de la música, vol. 8: el siglo XIX. Primera parte.* Madrid: Turner, 1987.

Elste, Martin. *Meilensteine der Bach-Interpretation, 1750-2000. Eine Werkgeschichte im Wandel.* Kassel: Bärenreiter, 2000.

Everett, Walter. *The Beatles as Musicians*, 2 vols. Oxford: OUP, 1999-2001.

Gándara, Xosé Crisanto. "El acompañamiento con el violón y el contrabajo en la música de los siglos XVII y XVIII." En *Campos Interdisciplinares de la Musicología.V Congreso de la Sociedad Española de Musicología.* vol. I, 659-681. Madrid: Sociedad Española de Musicología, 2001.

------------. "Quatro Minuetes avulsos, e huas poucas de contradanças: recepción y circulación de danzas francesas en el Norte de Portugal a principios del s. XVIII." *Forum: Conselho Cultural da Universidade do Minho - Arquivo Distrital de Braga* 33 (2003): 83-102.

------------. *Contexto y edición filológica y musical del manuscrito M-471 del Arquivo Distrital de Braga.* Tesis Doctoral, Universidade da Coruña, 19 de junio de 2009.

García Laborda, José M. (ed). *La música moderna y contemporánea a través de los escritos de sus protagonistas.* Sevilla: Doble J, 2004.

Haynes, Bruce. *A History of Performing Pitch. The History of "A".* Lanham & Oxford: Scarecrow Press, 2002.

Johnson, John H. *Listening in Paris. A Cultural History.* Berkeley: University of California Press, 1995.

Lawson, Colin, e Robin Stowell (eds.). *The Cambridge History of Musical Performance.* Cambridge: CUP, 2012.

Palisca, Claude. *The Norton Anthology of Western Music*. Nova Iorque: Norton, 2004.

Sadie, Stanley (ed.). *The New Grove Dictionary of Music and Musicians.* 29 vols. Londres: OUP, 2001.

------------. *Man and Music.* 8 vols. Londres: Macmillan, 1989-93

Salvetti, Guido. *Historia de la música, vol. 10: el siglo XX. Primera parte.* Madrid: Turner, 1986.

Samson, Jim (ed.). *The Cambridge History of Nineteenth Century Music.* Cambridge: CUP, 2001.

Strunk, Oliver. *Source Readings in Music History*, [ed. revisada por L. Treitler, 1998]. Nova Iorke: Norton, 1978.

Taruskin, Richard. *The Oxford History of Western Music.* 6 vols. Oxford: OUP, 2004.

Van der Merwe, Peter. *Origins of the Popular Style. The Antecedents of Twentieth-Century Popular Music.* Oxford: OUP, 2002.

------------. *Roots of the Classical. The Popular Origins of Western Music.* Oxford: OUP, 2004.

Vinay, Giancarlo. *Historia de la música, vol. 11: el siglo XX. Segunda parte.* Madrid: Turner, 1986.